

OPBOUW

WEEKBLAD TOT OPBOUW VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN
uitgave van de gereformeerde persvereniging opbouw

E. R. Postma, Eindhoven

In de kraamkamer van Israël (Gen. 29 : 31-30 : 24)

Namen zonder entourage

Op de lagere school werden ze erin gestampt – de namen van Jacobs zonen: Ruben, Simeon, Levi... En 'n dochter Dina, leerden ze er op sommige (vrouwvriendelijke?) scholen nog bij. Die Dina komt later nog ter sprake (Gen. 34). De volgorde was precies als die in Genesis (29 : 31-30 : 24). Alleen Benjamin ontbreekt nog op het appèl – de enige die in het beloofde land geboren is, maar wel ten koste van het leven van moeder Rachel...

De namen leerden we dus, maar de hele entourage die erbij behoorde werd ons niet geopenbaard. Het is ook een vreemde geschiedenis, als je daar naar luistert met westerse oren anno 1988. Hoe vertel je dat aan kinderen zonder dat ze het respect voor de bijbel verliezen? Dat respect blijft als je het heil niet verwacht van mensen (Jacob, Lea, Zilpa, Rachel, Bilha), maar er op let hoe God door mensen heen zijn heilsplan volvoert. Eén uitlegger (B. Holwerda) zet boven deze pericoop: „Jacob, in Paddan-Aram ontvangend het beloofde zaad” – naar Gen. 15 : 5; 28 : 14! vgl. Gal. 3 : 16 v.v.; 3 : 29; Rom. 9 : 7, 8).

Nog liever zou ik formuleren: God schenkt nu ook aan Jacob het beloofde nakomelingschap. Hadden Abraham en Sara samen één zoon en Izaäk en Rebecca twee zonen – hier bij Jacob is al sprake van (voorlopig) twaalf kinderen: elf zonen en één dochter. Het „zo talrijk als het stof der aarde en de sterren aan de hemel” begint wat dichterbij te komen: God schenkt in overvloed nu!

Graffiti op Jeruzalems muren

Een andere uitlegger plaatst ook een goede richtingwijzer: we hebben hier a.h.w. te doen met een kraamkamer; we beleven de geboorte-uren van het volk Israël. Eén – Benjamin – zal later nog geboren worden. Dan is het twaalfstal compleet naar wie de

twaalf stammen genoemd zullen worden. „Twaalf is het getal van de kerkvolheid... Daarom heeft ook Christus twaalf apostelen gekozen... en is het getal twaalf in de visionaire structuur van het nieuwe Jeruzalem inderdaad beheersend, vgl. Op. 21 : 11” (B. Holwerda). Het nieuwe Jeruzalem is in zicht – de stad met de twaalf poorten... en namen (op de poorten) geschreven, welke zijn die van de twaalf stammen der kinderen Israëls... zo goed als op de muur... de twaalf namen van de twaalf apostelen des Lams. Ziet u Gods graffiti? Daarom nog maar eens herinnerd aan Calvijns scherpe inzicht: het gaat hier (ook in deze vreemde geschiedenis) over de prille aanvangen van de kerk.

God brengt zijn voornemen, zijn plan ten uitvoer. Op onnavolgbare, in elk geval onvoorspelbare wijze. Paulus zag dat: God werkt zijn plan uit naar het principe van (ver)kiezen. Zijn keus is bepalend en niet menselijke verworvenheden, verdiensten, rechten enz. Bij die keus gaat God totaal anders te werk dan mensen zouden denken en doen. Het zwakke, onaanzienlijke, verachte (onze tweede of laatste keus) heeft God uitverkoren (1 Cor. 1 : 26 v.v.).

Tranen in de geboorte-uren

Paulus, de schriftgeleerde, kende de bijbel. Hoor maar: „Toen de HERE zag, dat Lea niet bemind was, opende

Inhoud

- 89 Ds E. R. Postma,
In de kraamkamer van Israël
- 90 Ds H. J. van der Kwast,
Ter synode in Potchefstroom
- 91 Ds B. W. Wielenga,
Josia, de koning die faalde
- 91 Ds G. van den Brink,
Pastorale Notities
- 92 D. W. L. Milo,
Genalogie
- 94 T. Hoekstra,
Wij maken ons grote zorgen
- 95 Petra de Groot,
Geen waarnemers naar GOS in
Harare (eerste bijeenkomst Lan-
delijke Vergadering)

Hij haar schoot, maar Rachel bleef onvruchtbaar” (29 : 31).

Lea was de „niet-beminde”. In de Statenvertaling: de gehate”. Met als kanttekening daarbij: „Dat is/dat zij haren Man soo lief ende aengenaem niet en was als Rachel/siet boven vs 20. Het Woort *haten* wordt somtijds gebruyckt voor *minder lief hebben*. Siet Deut. 21. 15, Matth. 6, 24 ende Luc. 14, 26”. Merkw aardig overigens dat de Statenvertalers Mal. 1 : 3 niet noemen: „Jacob heb Ik liefgehad, maar Ezau heb ik gehaat”. De kanttekening daarbij verraadt dat de Dordtse synode heeft plaatsgehad. Duidelijk is in elk geval dat Lea niet Jacobs „eerste keus” is. Zij komt op de tweede plaats, is achtergesteld bij Rachel (29 : 30). Had zij misschien vrijwillig meegewerkt aan Labans bedrog (30 : 25)? Toch is het Lea die kinderen krijgt (niet : neemt) terwijl het Rachel vergaat als Rebecca (25 : 21) en Sara (16 : 1): onvruchtbaar. Dat moet haar en Jacob pijn gedaan hebben – tranen in de geboorte-uren van de kerk...

Ter synode in Potchefstroom

Met grote droefheid en teleurstelling hebben wij, als generale synode van de Geref. Kerken in Nederland (GKN-V), te Spakenburg bijeen, er kennis van genomen, dat uw 42e synode van Potchefstroom 1985, onze uitgestoken hand heeft afgewezen door het aangaan van een zusterkerkrelatie met de Nederl. Geref. Kerken (NGK-N), zo begint de brief van de GKV-N aan de synode van die Geref. Kerken in Z.A. (GKSA).

De bezwaren die in deze brief tegen onze kerken werden aangevoerd bevatten geen nieuwe feiten vergeleken met het memorandum op de synode van Potchefstroom in 1985.

De aanklachten zijn langzamerhand bij ieder bekend: onze kerken zouden heel bewust gekozen hebben voor loslating van de gereformeerde K.O., terwijl de volgende afwijkingen van de gereformeerde leer bij ons zijn geconstateerd:

- bestrijding van wat beleden wordt in Zondag 22;
- kinderen aan het avondmaal; dit wordt publiek verdedigd (ds M. R. v. d. Berg) en in sommige NGK's geïmplementeerd, zoals b.v. in Baarn;
- aanval op de leer van uitverkiezing en verwerping, zoals beleden in de hoofdstukken I en II van de Dordtse Leerregels (drs W. G. Rietkerk).

Foto-copieën en materiaal over genoemde zaken is verstrekt. Volledigheidshalve vermeld ik dat de brief van de synode van Spakenburg nog meer wensen bevatte b.v. t.a.v. het lidmaatschap van de Geref. Oec. Synode en de verhouding tot de vrijgemaakte kerken in Zuid Afrika.

Het verzoek van de GKV-N werd ondersteund door een schrijven van de synode van de Vrije Geref. Kerken in Zuid Afrika. De positie van deze kerken, drie in getal in dit grote land, wordt er niet eenvoudiger op wanneer de GKV-N de GKSA als zusterkerken aanvaarden, want dan is de bestaansgrond van kerken voornamelijk uit emigratie ontstaan weggevallen. Vandaar dat deze kerken met een dringend verzoek om nader contact zich tot de synode in Potchefstroom wendden. Voorwaarde voor dit contact was, u begrijpt het al, dat de correspondentie met onze kerken zou worden verbroken.

Deze kerken hadden daarbij een aparte noot op hun zang. In een vorig artikel noemde ik reeds de zg. Kandelaar-gemeente. Deze gemeente is een afsplitsing van de Vrije Geref. Kerk te Pretoria (wijlen dr v. d. Waal) en thans toegelaten tot het verband van die GKSA. Met deze zaak hebben de VGK in Zuid Afrika problemen.

Het is de broeders in Zuid Afrika niet bepaald makkelijk gemaakt om alle voetangels en klemmen in de verhoudingen recht te onderscheiden.

Immers, hoewel dus de synode van de VGK in Zuid Afrika bezwaren heeft tegen de Kandelaar-gemeente heeft men geen bezwaren om gezamenlijk tegen ons de strijd aan te gaan, want zoals ik al schreef, laatstgenoemde kerk had een uitvoerig bezwaarschrift tegen de correspondentie met onze kerken ingediend. Het lijkt mij bij nadere overweging beter uit dit stuk niet meer te citeren. Zelden heb ik zo'n oppervlakkig betoog vol halve en hele onwaarheden onder de ogen gehad.

Het is mij een raadsel dat de GKV-N dit bezwaarschrift als ondersteuning van hun streven hebben aanvaard.

Op de synode van de GKSA is het gewoonte dat een bezwaarschrift mondeling wordt toegelicht; dit gebeurde door een ouderling van de gemeente Dr J. G. Meijer.

Deze presentatie werkte averechts, want ds Vonkeman en ik waren niet de enigen die verbijsterd waren over de grofheid waarmee de bezwaren werden aangedikt en het viel beslist niet goed dat er zoveel namen werden genoemd van broeders die overleden zijn.

In overleg hadden we besloten in de synode-vergaderingen niet in te gaan op alle beschuldigingen aan ons adres al kostte het wel wat moeite alles over je te laten komen.

Wel heb ik in mijn toespraak bij het overbrengen van uw aller groeten een toelichting gegeven op het ontstaan en het functioneren van ons akkoord van kerkelijk samenleven. In Zuid Afrika heeft men geen vrijmaking gekend en daarom heeft men moeite met ons kerkrecht.

Wanneer bij ons art. 31 van de K.O. ter sprake komt, denken wij aan de vrijheid van een kerk om het besluit van een

meerdere vergadering niet voor vast en bondig te houden wanneer daar gegronde redenen voor zijn.

Die vrijheid was ons in 1944/45 niet gegund.

De ouderen onder ons kennen de brochure van wijlen prof. P. Deddens over het ratificatie-recht.

Komt op de synode in Zuid Afrika genoemd artikel ter sprake dan ligt de nadruk op de plicht van de kerken om de besluiten voor vast en bondig te houden.

Daarom is het te begrijpen dat wanneer deze broeders horen van independentisme bij kerken met wie ze correspondentie zijn aangegaan willen weten waar ze aan toe zijn.

Daarom heb ik voor de synode uiteengezet hoe onze kerken nadat ze twee maal door heerschappij-voering van synoden (ondanks de K.O.) buitengesloten zijn, aanvankelijk moeite hadden met het aangaan van een nieuw kerkverband. Na de buiten-verbandzetting hielden de meeste kerken zich aan de oude K.O. en is een aangepaste nieuw K.O. rustig voorbereid. Hierin zijn de beginselen van het gereformeerd kerkrecht gehandhaafd. Evenwel, een aantal kerken hield bezwaren en aanvaardde het akkoord niet.

Aan de synode-leden legde ik de vraag voor wat zij in zo'n geval zouden doen: die kerken verstoten?

Wanneer je twee maal uit de kerk gezet bent word je voorzichtig met het verstoten van broeders en zusters die in hun „vrije” Gereformeerde kerk samenleven, in de hoop dat zij zich op de duur zullen voegen.

Uit het rapport van de commissie bleek dat onze Zuid Afrikaanse broeders begrip toonden voor onze moeiten – na twee maal niet nog eens! – en voor het niet willen verstoten van de kerken, die in ons „Kielzog” varen, die op de Landelijke Vergadering geen stemrecht hebben en toch Ned. Geref. Kerk willen zijn. Bij alle begrip voor onze moeite hebben de broeders ons opgewekt om in ons kerkelijk samenleven voort te gaan in de richting van de Dordtse K.O. Hierover een volgende keer.

□ □ □ □

16 april 1988

ONTMOETINGS DAG – VELUWEHAL – BARNEVELD

THEMA: MENS VOOR GOD

Onze tijd spreekt over: mondigheid, persoonlijkheid, zelfontplooiing, onafhankelijkheid, eigen mening en gevoel, zelfbeschikking, doem-denken, hier en nu, zelfstandigheid, emancipatie en individualiteit.
Hoe staan wij als mensen van deze tijd voor God?

Drie sprekers zullen dit belichten

Josia, de koning die faalde

De geschiedenis van koning Josia is een van de meest opvallende die we in het O.T. tegenkomen. Wie had ooit de opleving kunnen verwachten die Juda tijdens zijn koningschap ten deel viel, en dat na het jarenlange bewind van goddeloze koningen als Manasse en Amon. Opleving of reformatie is dan ook niet het resultaat van zorgvuldige planning en programmering, maar is een geschenk van boven, onverdiende genade van God.

En wat heeft er tijdens Josia's bewind niet allemaal mogen gebeuren!

Als jong koning maakte hij al een begin met de reiniging van stad en land van de heersende afgodische praktijken. We mogen hier ook rekening houden met de invloed van zijn moeder, die afkomstig was uit orthodoxe kringen op het Judeese platteland.

Onder hem ontving de Wet van Mozes weer haar legitieme plaats. En heel het leven trachtte hij dienovereenkomstig te reformeren. Het was een tijd van opbloei, religieus en nationaal. Een verkwikkende oase in de dorre woestijn van Juda's koningengeschiedenis in de 7e eeuw. Deste teleurstellender is het dan te moeten lezen over zijn ontijdige dood op het slagveld bij Megiddo in 609 voor Christus in de strijd tegen Egypte. Dat bericht komt toch als een anticlimax. Moest hij nu zo aan zijn einde komen? Waarom bemoeide hij zich eigenlijk met de machtsstrijd tussen Egypte en Babel in die tijd? De macht van Assur was aan het tanen; Babel zag haar kans schoon daar voordeel uit te halen; maar ook Egypte wenste haar invloedssfeer uit te breiden naar het Syro-Palestijnse gebied. Militair-politieke maar ook economische motieven speelden hier een rol. Josia had hier toch rustig buiten kunnen blijven? Alles ging zo gezegend toe in Juda. Moest dat nu op spel gezet worden voor deelname aan het politieke machtsspel van die dagen?

Wanneer we zoeken naar een antwoord op deze vragen, moeten we wel bedenken dat voor Josia de religieuze hervormingen niet los stonden van een veel grotere ontwikkeling.

Josia droomde ervan het oude rijk van David in al haar glorie te herstellen. Hij knoopte hiervoor aan bij de oude tradities die spraken over het verbond tussen de koning op Davids troon en God. Hij meende dat de religieuze hervormingen gekompleteerd moesten worden met het staatkundige herstel van het oude Davidsrijk. Zo meende hij Gods wil voor Israël te mogen verstaan. Daarom, wat sinds de dagen van Salomo verloren was gegaan, moest herwonnen worden, totdat de aloude door God beloofde grenzen weer bereikt waren.

Vandaar dat hij een expansie-politiek voorstond. In dat licht moeten zijn huwelijken verklaard worden. Hij trouwde

met een vrouw uit Libna, een plaats die al eeuwen tevoren was afgefallen van Juda. Een duidelijke aanwijzing dat hij zijn invloedssfeer wilde uitbreiden in de richting van Filistijnen en Edomieten. Maar ook trouwde hij met een vrouw uit Ruma, in het noorden van Samaria, omdat hij zijn macht ook over het gebied van het vroegere Tienstammenrijk wilde uitbreiden.

Dat hij gezag en invloed had in Samaria, toen een assyrische provincie, blijkt wel uit het feit dat hij zijn religieuze hervormingen ook doorvoerde in de steden

van Manasse en Efraim ja tot in het gebied van Naftali, behalve ook nog in het oude gebied van Simeon dat al sinds jaar en dag onder filistijnse invloed had gestaan.

Zo was hij rusteloos bezig zijn mooie droom, die trouwens ook een Hiskia al had gedroomd in zijn dagen, werkelijkheid te doen worden. En juist toen kwam Neko II van Egypte opgetrokken om zijn macht te vestigen waar Josia bezig was zijn rijk te expanderen.

Met Assur alleen kon hij het wel klaren, een wereldmacht in neergang. Maar met een wereldmacht in opkomst erbij kon hij zijn dromen wel vergeten. Hij had andere plannen voor de regio. Zo trok hij op tegen Egypte en sneuvelde.

Het opvallende van Josia's geschiedenis is nu dat hij die in religieus opzicht zo zegenrijk mocht werken, in politiek opzicht volledig faalde. Religieus herstel mocht er plaats vinden, staatkundig herstel daarentegen niet. Het oude rijk van David werd niet opnieuw opgericht. Uit de aanwijzingen die we ontvangen in 2 Kon. 23 en 2 Kron. 34

G. van den Brink, Rotterdam

Pastorale Notities

Onze identiteit

Van een collega ontving ik een brief. De ervaring die hij daarin weergeeft, plus de daaruit opkomende vraag zijn regelmatig de mijne. Vandaar dat ik dit schrijven (met toestemming van de auteur) hier doorgeef.

*Amice,
Al een paar keer had ik hem zien zitten in de kerk. Een jonge man van wie iemand vertelde dat hij pas in de stad was komen wonen. Op een gegeven moment sprak hij mij aan na de dienst: „Ik wou me graag opgeven als lid”. „Zal ik daar eens met je over komen praten?” bood ik aan. Dat was goed. Om het gesprek, dat we bij hem thuis hadden, wat te openen, vroeg ik: „Weet je wat Nederlands gereformeerd precies is?”. Zijn antwoord was ontwapenend: „Nee, dominee, ik heb geen flauw idee, maar ik ben nu al heel wat keren geweest en ik geloof dat het best een goeie club is.”*

Die lof was wel aangenaam maar loste de vraag naar onze identiteit niet op. Voorzichtig polste ik verder. „Weet je dan misschien wat vrijgemaakt is?” Ja, dat wist hij wel: „Dat is een extreme pinkstergroepering”. Geduldig legde ik hem uit dat de vrijgemaakten zich in die beschrijving waarschijnlijk niet zouden herkennen. Toen vroeg ik maar datgene, waarmee ik had moeten beginnen, nl. wat hij geloofde. Nou, toen hoefde ik hem niet meer te helpen, want dat ging vanzelf. Hij legde een helder en klaar getuigenis af van de hoop die in hem was en ik kon niet anders dan zeggen dat ik op gelijke wijze behouden hoopte te worden als hij. Wat anders kon ik doen dan hem met vreugde omarmen en hem uitnodigen met ons te gaan en te doen als wij. Dat deed ik dus maar, en met ontroering. Ik ben er van overtuigd dat je me dat niet kwalijk zult nemen.

Begonnen hebbende bij Hendrik de Cock marcheerde ik door de kerkgeschiedenis en hij knikte instemmend en geduldig, hoewel zijn blik allengs vager werd. Of-ie nou echt Nederlands gereformeerd geworden is – ik vraag het me af. Ik denk trouwens wel eens dat je dat niet kunt worden maar dat je zo moet worden geboren. Maar ja, nou zit ik met een vraag. Stel dat dit nu veel vaker gebeurt. Dan zit je met een aantal mensen, die mede de gemeente vormen die eigenlijk niet Nederlands gereformeerd zijn. Nu geef ik toe dat het gevaar niet zo groot is dat veel mensen zich tot ons aangetrokken zullen voelen, maar toch...! Zo langzamerhand zijn er wel een aantal mensen bij onze gemeente aangesloten, die niet voor het Nederlands gereformeerde hebben gekozen maar dat voor lief hebben genomen. Wat moet ik doen? Proberen hen Nederlands gereformeerd te maken of blijven volharden in mijn mening dat Nederlands gereformeerd niet meer moet zijn dan christelijk. Schaf mij eens wijze raad.

kunnen we opmaken dat God zelf wel een geestelijke opwekking wilde voor zijn volk maar geen staatkundig herstel. De tijd van Juda als een zelfstandig koninkrijk was aan het aflopen. Sinds Josia is Juda nooit meer een zelfstandige staat geweest, ook niet na de ballingschap onder de Makkabeeën. Haar staatkundige rol was uitgespeeld. Als staat ging Juda ten onder in de ballingschap om eruit te voorschijn te komen als een gezuiverd volk dat God mocht dienen overeenkomstig zijn Wet zonder de politiek-sociale infra-struktuur van een eigen staat.

Men was als het ware terug gekeerd naar de tijd van voor de monarchie, toen slechts God koning was over het volk. De monarchie blijkt een tussenspel te zijn geweest. Om volk van God te zijn had Israël de monarchie of welke staatkundige konstellatie niet nodig.

De trend die we zo menen te ontwaren in de geschiedschrijving van het O.T. is er een die zich weg beweegt van Israël als zelfstandige staat naar Israël als volk van God dat de Heere dienen moest zonder de ondersteuning van de politiek-sociale infra-struktuur van het Davidische koningschap.

Drs H. de Jong naar Burkina Faso

In de komende paasweek zal drs H. de Jong uit Amsterdam in Ouagadougou, de hoofdstad van Burkina Faso (voorheen Boven-Volta), mede leiding geven aan een seminarie over christelijke ethiek en hermeneutiek. De studiedagen in Ouagadougou zijn bestemd voor (aspirant-)voorgangers en hun docenten in de franstalige evangelische kerken van West-Afrika. De taak van drs De Jong zal bestaan in het geven van een zevental kolleges over bijbelse hermeneutiek, het Schriftgebruik in de ethiek en het gevoelige onderwerp „Kerk en politiek”. Hij is uitgenodigd door de sectie *Ethiek, samenleving en ontwikkeling* van de AEAM, de „Association des Evangéliques d’Afrique et Madagascar” in Nairobi, Kenya. Deze organisatie verzorgt theologisch onderwijs, publikaties en trainingen op evangelische grondslag. Drs De Jong gaf al eerder in 1986 en 1987 enkele maanden gastkolleges aan de theologische faculteit van Bangui in de Centraal Afrikaanse Republiek. Evenals toen wordt hij ook ditmaal uitgezonden door de Stichting Evangelische Toerusting Afrika, die ook langs deze weg van ontwikkelingssamenwerking op theologisch gebied een reformatorische bijdrage wil leveren aan de opbouw van de christelijke kerk in Afrika. Info bij de secr. van de commissie Bangui: W. Janse, p/a Ernst Casimirlaan 36, 9717 AX Groningen, tel. 02158-1085.

Dat deze trend van betekenis is voor de kerk van vandaag, lijkt mij wel zeker toe.

Het zou gevolgen kunnen hebben voor onze theologische duiding van de staat Israël. Gaat het niet tegen de draad van de heilsgeschiedenis in, zoals we die in Josia’s geschiedenis hebben zien lopen, om enige theologische betekenis toe te kennen aan de moderne staat Israël?

Maar we zouden ook een heel andere kant op kunnen gaan.

De kerk als Volk van God zal net als Israël van na de ballingschap het zonder politiek-sociale infra-struktuur moeten doen. Ze zal zich met geen enkel politiek systeem of staatkundig stelsel kunnen identificeren. Het kapitalisme of het socialisme, de monarchie of de sociaal-demokratie: met geen stelsel zal de kerk als Volk van God zich kunnen identificeren. Onder elk stelsel zal ze Volk van God kunnen zijn. Ze zal tot welke macht ook afstand hebben te bewaren, juist ook om haar profetische

roeping tegenover de machten te kunnen uitoefenen. Ook zal de kerk afstand hebben te bewaren tot de zogenaamd christelijke staat. Waar die afstand niet in acht genomen werd, kwam het tot misstanden van allerlei aard tot grote schade van de kerk als Volk van God dat alleen in vertrouwen op Woord en Geest haar roeping in deze wereld heeft te vervullen.

Zo kan er kritiek worden geoefend op de zogenaamde Apartheidstheologie in Zuid-Afrika maar even zo goed op veel bevrijdingstheologie als in Zuid-Amerika. Waar de kerk partijganger wordt, van onderdrukkende blanken of van onderdrukte armen, wordt ze horig aan de politiek-sociale systemen waar de verschillende groepen voor staan.

Josia’s dood betekende feitelijk het einde van een era in de geschiedenis van Gods Volk.

Wordt het geen tijd dat we dat gaan inzien?

D. W. L. Milo, Nunspeet

GENEALOGIE

Het woord genealogie betekent geslachtsrekenkunde en dan weet u al, gezien ons vorig artikel, waar het over gaat. Over de opstelling van onze voorgeslachten, ten behoeve van ons nageslacht.

Al voor de laatste wereldoorlog waren vrij veel families hiermee bezig. De Duitse nazi-politiek, in Nederland nagevolgd in de z.g. sibbekunde, beperkte het onderzoek tot het bewijs dat een familie „arisch” was. Arisch betekent ongeveer indo-germaans; maar het hield toen in, dat men niet-Israëlitisch wilde zijn. Van hogerhand werd de sibbekunde aangemoedigd: door deze liefhebberij werden vanzelf de Joodse burgers openbaar. Dat was natuurlijk verre van wetenschappelijk; want wetenschap begint niet – maar eindigt met resultaten; of die gewenst zijn of niet. En zo is in ons land de genealogie jarenlang na 1945 veronachtzaamd, zo niet verworpen wyl besmet.

Daar is sedert enkele tientallen jaren verandering in gekomen. Vandaag staan de archieven voor elke burger, boer of buitenman open. Dikwijls zijn ambtenaren in staat en bereid u met name genoemde gewenste gegevens, tegen een nette prijs, te verschaffen. Zo niet, dan kunt u zelf op jacht gaan naar uw voorouders en bejaagd wild smaakt altijd beter dan gekocht wild. Om elk misverstand af te snijden: hier wordt geen kannibalisme noch voorouderverering aanbevolen.

Het opstellen van een genealogie eist enig gezond verstand, een zekere vasthoudendheid, een pen en wat papier. Zonder al te veel moeite zet u uw eigen gezin op papier: volledige namen met geboortedata, doop-, trouw- en overlijdensdata. Bent u al zo ver dat u getrouwde kinderen hebt (welgefeliciteerd, zegt psalm 127) dan worden die gezinnen eveneens compleet aan het papier toevertrouwd. Elk gezin voorlopig op een vel papier – later brengt u ze wel over op speciale losbladige formulierpapieren: uw *groeijende genealogie*.

Nu komt het tweede hoofdstuk. De complete gezinnen, waaruit uw vader en moeder zijn gesproten, zijn eveneens zeer waard opgetekend te worden. Bent u gehuwd dan geldt dit natuurlijk precies zo ten aanzien van uw schoonouders. Tot zo ver kunt u alle gegevens wel los krijgen, van nog levende personen. Met enige navraag (en controle!) lukt het u stellig. En nu moet u tevens de plaatsen bij de data voegen, zo mogelijk met een fotocopy van een geboortebewijs, voorzover het rechtstreekse (voor)ouders betreft. Idem van een huwelijksacte, idem het beroep en het kerkelijk lidmaatschap.

Hebt u zo uw eigen gezin plus de ouder-

lijke gezinnen vastgelegd, met ooms en tantes, neven en nichten, dan komt het derde hoofdstuk. Voor u daar aan begint moet u zich enige theorie eigen maken.

—O—

Een „stamboom” is een opstelling van alle nakomelingen uit één persoon of één huwelijk. Die opstelling vormt een piramide, met de stamvader aan de top en alle huidige nakomelingen (met wat geluk uzelf ook) aan de basis. U gaat dan uit van een bepaalde stamvader; laten we zeggen: Karel de Groote, of bisschop David van Bourgondië of Constantijn Huygens. Maar zo lang u er niet zeker van bent van hem af te stammen, kunt u beter bescheiden van uzelf uit in de historie terugwerken. Misschien sluit u, met wat geluk, aan op prins Willem I, of Benedictus van Spinoza of de Hertog F. A. Alva, maar dit is volstrekt niet zeker.

Van uzelf uitgaande en in de historie teruggaande, neemt u uw overzicht de vorm van een *omgekeerde piramide* aan, met uzelf nederig aan de voet en uw voorouders hoog aan basis. Want van u (en uw echtgenoot) uitgaande komt u op 4 ouders, 8 grootouders, 16 overgrootouders, 32 betovergrootouders en zo voort. En nu wordt het de moeite waard. Wat u nu krijgt heet niet een stamboom maar een „kwartierstaat”. Een kwart is immers een vierde? Wel, het gaat om vier (groot)ouders en hun kwartieren vormen samen uw voor- en achtergeslacht.

Het kan zijn nut hebben, in leven zijnde neven en nichten eveneens vast te leggen: niet alleen voor het aanhouden van familiecontacten – maar ook om informatie los te krijgen. Twee weten meer dan een en alle visies zijn niet gelijk. Want behalve de vaststaande burgerlijke gegevens moet u trachten zoveel mogelijk gegevens van sociale en religieuze aard op te sporen. Op deze wijze vormt u banden met uw voorouders en kunt u eigen geaardheid en karaktertrekken beter doorgronden.

U moet zich in dezen weten te beperken. In de beperking toont zich de meester. Het eindeloos uitmeten van verwante families, of zelfs families met uw naam, maar families die niet tot uw bloedlijn hebben bijgedragen, is een tijdrovende en oeverloze bezigheid. Het afgaan op namen levert meestal geen resultaten, behalve teleurstelling en hoofdpijn.

—O—

Nu u aan het derde hoofdstuk toekomt, kunt u waarschijnlijk niet meer op mondelinge gegevens rekenen; hoewel u alle informatie van de oudste familieleden naast u moet vastleggen. En controle-

16 april 1988

ONTMOETINGS-DAG – VELUWEHAL – BARNEVELD

voor alle leden van alle Nederlands Gereformeerde Kerken in Nederland

(gasten uit de Christelijke Gereformeerde Kerken

zijn van harte welkom)

ren. Bovendien hebben die oudjes vaak dozen en boeken vol portretten: vraag hun tijdig welke namen u aan de achterzijde mag schrijven, voor later!

U moet dus nu naar de openbare archieven: eerst bij de Burgerlijke Stand, die in 1838 begon. Daarvoor naar de provinciale archieven, waar ook de oude kerkelijke archieven zijn ondergebracht. Die kerkelijke archieven bestonden uit doop-, trouw-, en begrafenisboeken, kortweg met DTB-gegevens aangeduid. Ze zijn, daar de kerken voorheen de burgerlijke administratie voerden, de authentieke bron. Ook hier zijn kopieën van actes of inschrijvingen zeer gewenst. De getuigen bij een doop vertellen u bijvoorbeeld iets over de sociale omgeving van uw voorouders, het land van afkomst, enz.

De hugenoten, Franse geloofsvervolgden, zijn te vinden in een speciaal kaartregister, waarin alle DTB-gegevens uit vluchtelingenkerken zijn ondergebracht. Die brengen u een reuzenstap vooruit. Maar voor zover u van Nederlandse archieven afhankelijk bent, doet u goed telkens 1 onderwerp tegelijk voor te leggen; waarbij u alles opgeeft wat u van een betreffende persoon weet, en alles vraagt wat u van hem wenst te weten. Dit kost tijd en een beetje zakgeld, maar roken is duurder.

—O—

In Tollens' officiële volkslied (het Wilhelmus is nooit tot officieel volkslied verklaard) werd gezegd: „Wien Nederlands bloed door d'aderen vloeit, van vreemde smetten vrij . . .” Groter kolder is moeilijk denkbaar. Want het Nederlandse bloed is een optelsom van vreemde smetten en daarom interessant. Voor u het weet zit u bij Duitse, Franse, Engelse, Scandinavische, Zwitserse of Oostenrijkse voorouders en van elk van hen hebt u wat meegekregen. Zelfs de geïsoleerde Zeeuwse eilanden (en wat geeft meer isolement dan een eiland?) hebben een gezonde portie Spaans bloed uit de 80-jarige oorlog overgehouden.

De historie verbergt schatten voor u. Schatten aan verrassingen, goede en

kwade – maar door de tijdsafstand wordt het kwade minder kwaad. En als u de voorouders van niemand minder dan onze Heere Jezus nagaat, stuit u op enige merkwaardige en treurige feiten: een hoer, overspel, bloedschande en meer; maar hierin blijkt dat onze Heiland letterlijk „in alles” ons gelijk is geworden. U behoeft dus niet meer te schrikken van een moeder, die een kind teveel en een man te weinig blijkt te hebben: zulx komt in de beste families voor.

Wanneer u serieus overweegt aan de voorgaande wenk gevolg te geven, kan het goed zijn zich aan te sluiten bij de Nederl. Genealogische Vereniging (postbus 976, 1000 AZ Amsterdam) en/of het Centraal Bureau voor Genealogie (postbus 11755, 2502 AT 's Gravenhage). Deze beide stellen u alle formulieren, mappen, werkboeken en adviezen ter beschikking; ook lijsten van personen, die voor u tegen een redelijke vergoeding de archieven in hun omgeving napluizen. En de ledenvergaderingen vormen een gezellige ruilbeurs van familiegegevens!

Maar – hoe meer u zelf uitzoekt, hoe meer genoeg u van dit werk zult hebben. Schrijver dezes is met H.M. reeds bijna een halve eeuw op jacht naar onze voorouders en de buit is veel aanzienlijker dan toen we de schaarse gegevens van een grootvader als uitgangspunt namen.

Goede jacht en weidmansheil.

Theologische Studiebegeleiding (T.S.B.)

Volgens mededeling van de secretaris van de T.S.B. te Apeldoorn is de samenkomst van 16 april verschoven naar zaterdag 23 april a.s.

Wij maken ons grote zorgen

In het boekenweekgeschenk van 1988 ligt een papiertje. In dikke letters staat daar: Wij maken ons grote zorgen. Vervolgens laten de gezamenlijke Nederlandse boekverkopers en uitgevers ons weten: „Boeken zijn het belangrijkste middel tot kennisoverdracht. Daarom zouden boeken niet belast moeten worden met BTW. Zodat cultuur en informatie een bredere spreiding kunnen krijgen.” Dat belooft heel wat en dan nog wel bij het boekenweek-geschenk. Cultuur en informatie? We moeten maar eens zien.

„Er zijn mensen op de wereld die er droevig aan toe zijn”. Zo begint het boek. Zo iemand is Johan Knipperling. Al vijftien jaar prutst hij aan een proefschrift dat nooit af zal komen. Hij is een eenzaam man, zonder vrienden. „Ja”, zegt de schrijver, „het leven is moeilijk voor sommige mensen. Angst en eenzaamheid doen je de das om”. En dan volgt er een verhaal vol kommer en kwel. „O, hoe verlangt Knipperling er naar om naar beneden te gaan en zich in de huiselijke kring te mengen”. Maar dat wordt natuurlijk niets; hij past niet bij de mensen en zij passen niet bij hem. „Hij is ook al eens in een gekkenhuis geweest, niet als dokter maar als patiënt, dat tekent een mens.” Johan is vies, hij wast zich te weinig, hij stinkt. Hij schrijft een liefdesbrief zonder kop of staart maar vol eenzaamheid en zelfbeklag. Er staan ook nog twee gekke verhalen in, ook al even ongelukkig als zijn eigen leven. Hij werkt in een ziekenhuis, of liever: hij zit daar op een kamer aan zijn proefschrift te knoeien. Hij heeft geen contacten met andere mensen. Hij zorgt wel voor de honderd-twintig zwervkatten op het ziekenhuisterrein, driekwart van zijn salaris besteedt hij aan voedsel voor de dieren, maar ook met de katten heeft hij geen contact. Johan lijdt zelf aan de ziekte waarover hij probeert een proefschrift te schrijven, een soort verstening van de wervels in de rugkolom. Waar loopt het op uit?

Johan sterft. Zijn lichaam heeft hij voor de wetenschap bestemd. Het lijkt wordt in een grote pot gekookt tot alleen het skelet overblijft. De zwervkatten eten de rest op. Het skelet komt in de studiezaal van de universiteit terecht. De professor wijst aan: „Ziet u dat het kraakbeen tussen de wervels helemaal versteend is?” De student mompelt: „Ik zie eerlijk gezegd helemaal geen verschil met andere skeletten”. „Ja, maar u had die man moeten kennen toen hij nog in leven was”, zegt de professor... O eenzaamheid, o Johan Knipperling, o mensheid!

Er staan nog vier verhalen in het boekje, grotendeels met hetzelfde thema: allemaal tranen (zou Mensje van Keulen

zeggen) behalve het laatste. Maar laat ik mij tot het titelverhaal beperken. Wij maken ons grote zorgen! Maarten Biesheuvel had het warempel zelf kunnen zeggen. Het lijkt wel of we een nieuwe Piet Paaltjens hebben gekregen, iemand die zijn eigen ellende moet overwinnen door er de draak mee te steken. En ook heb ik gedacht aan Gerard Reve met zijn bundel Tien vrolijke verhalen waar ook al zo'n brok misère in zit. Neem het verhaal „Bloed” waar een jongetje ervoor zorgt dat zijn stiefvader die hem geregeld aftuigt, te pletter valt en waar een stiefzusje in voor komt dat ook al even slecht is. Aan het einde schrijft Reve: „Ik had dat kreng van een stiefzusje ook nog wel een doodsmak willen laten maken, maar och, ik zal het hier maar bij laten”. Het gevolg is wat de Duitse schrijver Brecht noemt: „Verfremdungs-effekt”. Wij beseffen opeens dat wij maar met een verhaal te maken hebben, dat het niet écht is. Biesheuvel speelt ook zo'n soort spelletje. Zie ook daar het slot: het logisch verband is helemaal zoek. Het boekje brengt weinig nieuws. Het

worstelen met een proefschrift dat maar niet wil lukken, we kennen het al. De horror idem. Hersenen die per ongeluk gebraden en opgegeten worden, een lijk dat door katten wordt verorberd, kijk maar bij Jan Wolkers en daar is zoiets nog functioneel. Ook het luchthartig spottend schrijven over God zijn we al vaak tegengekomen. Cultuur en informatie? Wat is dat voor een cultuur waar het over pissen en schijten gaat, over stinken en over steenpuisten in billen? Wat is dat voor een informatie over eenzaamheid en angst?

Laat ik toch nog iets uit de rest van het boekje citeren. Zie blz. 68. Een groepje mensen rijdt in een bus die ze in Madrid willen verkopen om van het geld aan de boemel te gaan. Maar de dominee ziet na een poosje in dat zoiets toch niet kan. „Jezus heeft ons waarlijk verlost. Wij hebben vrouw en kinderen en wij hebben ons werk, dat mag je zo maar niet vergeten. Je mag niet naar de vrouwtjes gaan in een ver land en zeker niet van gestolen geld. Ik stel u voor dat we hier uitstappen omdat Jezus ons heeft verlost. Amen.” Goed, het is een mislukt verhaal in een verhaal, maar het staat er toch allemaal. Het is prima dat schijnheiligheid aan de kaak wordt gesteld, maar mét het onkruid heeft Biesheuvel ook het goede gewas uitgetrokken en weggegooid. En zie ook blz. 56: „Hij is een Job van onze tijd die Hans, want ja! God heeft hem zwaar te grazen genomen.” Ik zou er veel meer over kunnen schrijven. Later misschien nog eens.

Ik kan me indenken dat vooral christelijke boekverkopers zullen zegen: Wij maken ons grote zorgen! Wat een cultuur. O tempora, o mores!

Eerste bijeenkomst Landelijke Vergadering:

Geen waarnemers naar GOS in Harare

„Zolang de gereformeerden (syn.) lid mogen blijven van de Gereformeerde Oecumenische Synode, willen wij niet toetreden tot de GOS. Uit haar houding blijkt namelijk dat de GOS onvoldoende ernst maakt met haar gereformeerde grondslag”, zo lichtte br. A. P. de Boer het rapport van de commissie inzake de Gereformeerde Oecumenische Synode toe. Op de Landelijke Vergadering van zaterdag 19 maart j.l. in Dronten werd besloten deze keer geen waarnemers te sturen naar de bijeenkomst van de GOS in Harare.

Bij de verkiezing van het moderamen werden door de Landelijke Vergadering gekozen br. G. Alkema als eerste praeses, ds J. C. Schaeffer als tweede praeses, ds W. Smouter als eerste scriba en br. M. A. van Helden als tweede scriba.

Ds H. Schuurman opende namens de roepende kerk van Dronten de tiende Landelijke Vergadering sinds de breuk van '67. Zijn uitgangspunt was Fil. 1: 3-11, waarbij hij vooral de nadruk legde op het negende vers: „Het moet ons concrete gebed voor deze vergadering zijn dat onze liefde overvloedig

mag zijn in helder inzicht om te onderscheiden waarop het aankomt. Liefde en kennis spelen wederzijds op elkaar in. Door goed te onderscheiden waarop het aankomt zal de liefde tot elkaar en de kerken die wij vertegenwoordigen groeien. De wisselwerking van liefde en inzicht is nodig op deze vergadering

waarop we zullen spreken over wat er in onze kerken leeft".

Ds Schuurman memoreerde in het kort de overleden predikanten sinds de vorige Landelijke Vergadering: A. H. Algra, K. Doornbos, B. Jongeling, B. Geuchies, G. Mul, W. Scheele, Prof dr H. J. Jager. Ook stond hij stil bij het overlijden van dr D. J. Buwalda, die veel predikanten wegwijs heeft gemaakt in de taal van het Nieuwe Testament en Prof. dr J. P. Versteeg, Christelijk Gereformeerd hoogleraar en voorstander van het samen gaan tussen Nederlands Gereformeerd en Christelijk Gereformeerd. Tenslotte legde ds Schuurman nog even de nadruk op de positie van de gemeenten die zich niet regionaal hebben laten afvaardigen, maar vanuit de gemeente zelf direct een afgevaardigde naar de vergadering hebben gestuurd. Deze afgevaardigden hebben wel spreekrecht, maar geen stemrecht.

Na de verkiezing en de benoeming van het moderamen, stelde de preases voor om één keer per maand te vergaderen. Daarna werd er overgegaan tot het behandelen van de brief van br. R. J. Niemeijer over de vaste penningmeester van de Landelijke Vergadering. Br. Niemeijer, die het penningmeesterschap tijdelijk op zich genomen heeft, zei op de Landelijke Vergadering, dat er op verschillende kosten beknipt kan worden. Als voorbeelden gaf hij de onzorgvuldige verzendingen van de stukken voor deze vergadering. Ook de reiskostenvergoeding voor deze vergadering is te hoog. De afgevaardigden per regio moeten meer samen gaan reizen.

Br. Niemeijer legde er ook de nadruk op dat er duidelijke richtlijnen moeten worden opgesteld, zodat de penningmeester weet waar hij zich aan moet houden. Het moderamen besloot aan dit verzoek te voldoen en zal daarom op de volgende vergadering een voorstel doen voor het benoemen van een commissie, die richtlijnen zal opstellen. Ook zal br. Niemeijer dan tot vaste penningmeester benoemd worden.

Krijgsmachtpredikanten

Ds J. Goudzwaard besprak enkele belangrijke punten uit het rapport van de commissie voor de geestelijke verzorging van de militairen. Op het moment zijn er vijf krijgsmachtpredikanten in vaste dienst. Volgens het rapport is dat in oorlogstijd te weinig, omdat er dan geestelijke verzorging per bataljon nodig is. Ds Goudzwaard deed dan ook een oproep aan de kerken, om hun predikant af te staan voor de periode van 1 jaar en 6 weken als reserve-legerpredikant.

Als een predikant is afgestaan of uitgezonden voor de dienst aan de militairen moet de verantwoordelijkheid voor hem liggen bij de kerkeraad die hem uitzendt of de kerkeraad van de gemeente waar hij woont en meedraait als

gemeentelid. Het gaat hierbij om de concrete invulling van art. 11 van het Akkoord van Kerkelijk Samenleven.

Ds Goudzwaard lichtte ook nog de bijlage van het rapport van de commissie over Seedorf toe. In die bijlage gaat het om het contact leggen met de gemeente van Seedorf, zodat de militairen die voor een langere tijd in Seedorf geplaatst worden, hun attestatie van de Nederlands Gereformeerde kerk daar kunnen inleveren. De hoofdlegerpredikant heeft toegezegd dat er altijd een bijbelgetrouwe predikant in Seedorf beroepen zal worden. De gemeente daar is een geloofsgemeenschap, die de Here Jezus Christus, overeenkomstig de Heilige Schrift, als God en Heiland belijdt, gelijk dit in de Heidelbergse Catechismus en andere reformatorische belijdenisgeschriften geschiedt. Omdat het rapport te laat aan de afgevaardigden is gegeven, kon tijdens deze Landelijke Vergadering over deze zaak nog geen beslissing worden genomen. In één van de volgende zittingen zal er over een voorstel gestemd worden. Samenvattend zei de praeses, dat de Landelijke Vergadering dankbaar is dat het werk van de predikanten in de krijgsmacht doorgaat.

GOS

Tijdens de bespreking van het rapport van de commissie inzake de GOS vertelde br A. P. de Boer, dat het rapport als een tussenrapport gezien moet worden. Eind mei/begin juni zal in Harare de Gereformeerde Oecumenische Synode plaatsvinden.

De commissie heeft zich de vraag gesteld of het zinnig was om voor de derde keer waarnemers naar Harare te sturen. Zij moest tot de conclusie komen, dat er te weinig pluspunten waren, die een gang naar Harare zouden rechtvaardigen.

Het voorstel van de commissie is dan ook, om zich in sterke mate te verlaten op de christelijk gereformeerde rapportage over wat er in Harare gebeurd is. De commissie zal dan zo snel mogelijk na Harare een aanvullend rapport sturen naar deze Landelijke Vergadering. Bij die gelegenheid zal er beslist moeten worden of we definitief niet zullen toetreden tot de GOS. Dan zullen we ook moeten beslissen of we de bijdrage aan de GOS van f0,25 per ziel zullen stop zetten.

De commissie zal rekenschap geven van haar besluit, om geen waarnemers te sturen, in een brief naar de GOS in Harare.

Br. Alkema zei concluderend: „De Landelijke Vergadering gaat accoord met het voorstel van de commissie dat er een bericht uitgaat naar de GOS. De vergadering neemt nu wel de beslissing om geen waarnemers naar Harare te sturen. De definitieve besluitvorming wordt opgeschort tot na Harare. Dan zal er een beslissing worden genomen over het al dan niet toetreden tot de

GOS en de financiële consequenties daarvan. De commissie zal de brief opstellen en het moderamen zal het mede ondertekenen.

Tijdens de rondvraag werd de aandacht gevestigd op het stuk van de gemeente van Kampen over de vrouw in het ambt, dat de afgevaardigden tijdens de vergadering was uitgedeeld. Verder zal het moderamen een uitnodiging sturen aan de deputaten van de Christelijk Gereformeerde kerken voor aanwezigheid tijdens de volgende zittingen van de Landelijke Vergadering. Het moderamen zal ook namens de Landelijke Vergadering een telegram aan de koningin sturen. De volgende zitting zal zijn op 23 april. De agendapunten zijn dan: twee sprekersrondes over de vrouw in het ambt, het rapport van de commissie honorering/studieschuld predikanten, contacten met Hoge Overheid en eventueel de brief over het landelijk deputaatschap voor hulpbehoevende kerken.

Petra de Groot, Amstelveen

Binnenkort, n.l. op 28 maart 1988, bestaat de Stichting Redt Een Kind 20 jaar. Een reden tot blijdschap? Ja en nee. Blijdschap omdat veel kinderen geholpen werden in hun armoede.

Verdriet omdat het na al die jaren nog steeds nodig blijkt te zijn om met onze hulp door te gaan. Het is triest dat armoede en ellende op aarde niet minder zijn geworden. Het ware beter geweest als onze hand niet zo veel had gevonden om te doen in deze 20 jaar.

Aan de oprichting was de actie „Redt Een Kind uit India” voorafgegaan. Hiermee werd hulp gevraagd voor arme kinderen in een klein kindertehuis in India. Het resultaat gaf ons moed met dit werk door te gaan.

Het was een klein begin in 1968. We begonnen met hulp aan 6 kinderen in een kindertehuis door middel van een „adoptieplan”, waarbij mensen in Nederland de zorg op zich namen van een kind daar in een kindertehuis. Later zijn we ook kinderen uit arme gezinnen gaan helpen in dagcentra en we zijn begonnen met een programma waarbij kinderen één goede maaltijd per dag krijgen.

Dit kleine begin is nu uitgegroeid tot hulp aan ca. 7800 kinderen, daarbij komen dan nog ongeveer 1000 kinderen, die een maaltijd krijgen.

We begonnen kinderen te helpen in In-

ethiopië... helpen voor het te laat is!

Vele duizenden mensen in dit land zijn in acute nood.
Onder hen zijn de kinderen vaak het eerste slachtoffer.
Wij willen helpen maar, helpt u ons!

bel onze secretaresse nu!
tel. 03443-2079 (ook 's avonds)

Een financiële adoptie kost f60,- per maand en voor aanvullende hulp van een kind thuis is f30,- per maand nodig.

Zonodig kunt u het samen met anderen doen.

stichting redt een kind

Secretariaat: Dr. Guépinlaan 23, 4032 NH Ommeren (Gld.)
Postbank: 1599333 t.n.v. Stichting redt een kind te Ommeren.
Bank: ABN-Doorn, rek.nr. 37.73.32.860.

twintig jaar „redt een kind”!
doet u al mee?

dia, later kwamen er kinderen uit andere landen bij, n.l. uit Oeganda, Kenia en Zambia, en nu kortgeleden uit Nepal, Burma en Ethiopië.

Vanaf het begin hebben wij geprobeerd het geld dat wij kregen aan de kinderen ten goede te laten komen en niet hier in Nederland te gebruiken voor onze organisatie. Dat is ons gelukt door hulp van veel vrijwilligers en door die thuis te laten werken.

We hebben geen kantoorgebouw. Ons onkostenpercentage was steeds laag, zo'n 3%, één jaar was het 4,5% door de aanschaf van een computer.

We zijn dankbaar dat we deze 20 jaren de leiding van de HERE in ons werk hebben mogen zien. Dankbaar ook voor de vele trouwe gevers en geefsters die ons hebben gesteund, dankbaar voor de vele vrijwilligers die met grote inzet ons hebben geholpen, dankbaar dat zo veel kinderen de weg naar de HERE hebben gevonden, dat ze klaar zijn gekomen met hun opleidingen en nu als christenen de maatschappij zijn ingegaan met een goede opleiding. Dit alles stemt tot vreugde. Alleen waar grote armoede is, waar kinderen in nood zijn, helpt de Stichting Redt Een Kind.

Armoede is erg, honger is erg, het is erg dat er baby's worden gedood bij de geboorte door de ouders, omdat ze geen kans zien de kinderen groot te brengen.

Wij kijken uit naar de tijd dat God alle tranen van hun ogen zal afwissen en er geen armoede meer zal zijn. Maar tot dan zal onze hulp nodig blijven.

Kerknieuws

Ned. Geref. Kerk van Bilthoven

Het adres van drs F. Gerkema luidt thans: J.J.P. Oud-kwartier 41, 3723 ZB Bilthoven, tel. 030-784052.

Ned. Geref. Kerk van Rotterdam-Overschie

Het secretariaat van de diaconie van de kerk berust bij: M. Bouma, Vijverlaan 505, 2925 VH Krimpen a/d IJssel, tel. 01807-17175.

Ned. Geref. Kerk van Hengelo

Na bijna 8 jaar vacant te zijn geweest, heeft de kerkeraad een beroep uitgebracht op ds C. Smit, predikant te Culemborg.

Ned. Geref. Kerk/Chr. Geref. Kerk van Lelystad

De kerkeraad heeft een beroep uitgebracht op ds J. Germs, predikant van de Chr. Geref. Kerk van Zwolle, in verband met het emeritaat van ds G. Roukema in september a.s.

Televisie-kerkdienst

Op zondag 27 maart 1988 zal de middagkerkdienst van de Nederlands Gereformeerde Kerk van Kampen worden uitgezonden via de televisie 2.

Aanvang 5 uur namiddag. Voorganger: ds H. Stolk.

De gedrukte preek is verkrijgbaar bij het prekenbureau van de Ned. Geref. Kerken, Postbus 10009; 1201 DA Hilversum; te bestellen per briefkaart met f1,50 aan postzegels bijgeplakt; of per giro door storting van f1.50 op nummer 60600 van de IKON Hilversum.

Bandjes met opname van de dienst zijn verkrijgbaar tegen kostprijs bij de stichting De Brug te Dronten, Lancasterdreef 148, 8251 TD, tel. 03210-13673.

Tehuisgemeente Groningen

Op kamers in Groningen

„Het Bruggehoofd” is een huis dat nauw verbonden is aan de Tehuisgemeente in Groningen. Er vinden allerlei kerkelijke activiteiten plaats en er wonen zeven studenten. Voor de duur van telkens één jaar worden vier kamers verhuurd aan jongeren die voor het eerste jaar in Groningen zijn. Op deze manier kunnen ze gemakkelijk kennismaken met de stad en de Tehuisgemeente, om zo rustig te wennen aan kamerbewoning en om contacten te kunnen leggen. De andere kamers worden bewoond door een vaste kern van drie oudere jaars studenten. We willen samen een christelijke woongroep vormen.

Als dit jou iets lijkt kun je je opgeven bij één van de vaste bewoners (Mary Velthoen, Theo Gerkema en Matthijs Jellema). Opgaven tot 1 juni. Adres: Oosterhaven 12, 9723 AP Groningen, tel. 050-141390.